

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Urtos/4/2019
Identifikačné číslo spisu:	6016897784
Dátum vydania rozhodnutia:	15.05.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:6016897784.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Dany Wänkeovej na neverejnom zasadnutí konanom 15. mája 2019 v Bratislave prejednal sťažnosť podanú odsúdeným O. S. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. marca 2019, sp. zn. 5Ntc/4/2016 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného O. S. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici sťažnosťou napadnutým uznesením rozhodol o zamietnutí žiadosti odsúdeného O. S. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tak, že:

„Odsúdený v minulosti prejavil sklony k páchaniu rôznorodej trestnej činnosti a bol opakovane vo výkone trestu. V roku 2013 bol podmienne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, napriek tomu bol následne 3-krát súdne trestaný, a to i k nepodmienečným trestom odňatia slobody. Súadne tresty sa u odsúdeného mňali účinkom a v trestnej činnosti pokračoval napriek tomu, že už v minulosti mu bola prejavená dôvera v podobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený už v tomto prípade nevyužil možnosť na vedenie riadneho života. V súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody v ústave na výkon trestu so stredným stupňom strázenia, čo tiež svedčí o stave jeho prevýchovy. Tieto skutočnosti rozhodne nenasvedčujú tomu, že odsúdený splnil jednu zo základných podmienok pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody spočívajúcu v tom, že v budúcnosti povedie riadny život. Krajský súd zistil, že u odsúdeného sú splnené formálne podmienky podmieneného prepustenia, keď odsúdený vykonal potrebnú časť uloženého trestu odňatia slobody. Odsúdený splnil aj jednu z materiálnych podmienok na prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a to, že vo výkone trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie. Na druhej strane nemožno od neho očakávať, najmä vzhľadom na jeho predchádzajúcu kriminálnu minulosť, že v budúcnosti povedie riadny život, keď navyše v minulosti takúto možnosť po podmienenom prepustení nevyužil. Keďže podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je

možnosť a nie povinnosť súdu. Súd zamietol žiadosť odsúdeného O. S. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody".

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas, a to priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí sťažnosť odsúdený O. S., ktorú doposiaľ neodôvodnil.

Najvyšší súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného O. S. nie je dôvodná.

Najvyšší súd preskúmaním predloženého spisového materiálu zistil, že súd prvého stupňa v rámci procesného postupu dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku. Nadriadený súd teda konštatuje, že krajský súd dospel k vyhlásenému uzneseniu po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými zákonnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Rozhodnutiu krajského súdu o zamietnutí žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nemožno vytknúť žiadnu chybu či nedostatok, pričom odôvodnenie uznesenia učinil prvostupňový súd zodpovedajúcim spôsobom dostatočne a presvedčivo, a preto najvyšší súd v zásade na odôvodnenie napadnutého uznesenia odkazuje.

Najvyšší súd poznamenáva, že podstatným pre rozhodnutie súdu v obdobných prípadoch, teda pri rozhodovaní o tom, či súd odsúdeného podmienené prepustí z výkonu trestu odňatia slobody je posúdenie skutočnosti, či odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Dôležitým, nie však jediným podkladom pre rozhodnutie súdu je v tomto ohľade vyjadrenie riaditeľa príslušného nápravno-výchovného ústavu, v ktorom odsúdený uložený trest odňatia slobody vykonáva.

Najvyšší súd dodáva, že z chápania trestu ako účelového opatrenia vyplýva, že ak sa doposiaľ odpykanou časťou trestu už dosiahol účel sledovaný trestom, ďalší výkon trestu nie je potrebný. Zo správania odsúdeného počas výkonu trestu musí byť zrejmé, že sa polepšil do takej miery alebo spôsobom života preukázal, že ďalší výkon trestu nie je potrebný a páchatel'a možno prepustiť na slobodu. V tomto chápaní podmienené prepustenie neznamena ukončenie prevýchovného a resocializačného procesu, ale jeho pokračovanie v iných podmienkach. Pre pozitívne rozhodnutie súdu o podmienenom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody je nevyhnutné nielen to, aby odsúdený počas tohto výkonu svojimi nadpriemernými aktivitami skutočne a reálne preukázal polepšenie a snahu o nápravu, ale je potrebná aj danosť reálneho predpokladu, že po takomto rozhodnutí bude odsúdený viesť riadny život.

Z hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody vyplýva, že: „Jeho správanie nie je vždy na požadovanej úrovni. Voči personálu ústavu sa správa slušne. Úprava zovňajšku je primeraná, poriadok a čistota v osobných veciach udržiava na dobrej úrovni. Počas pobytu v tunajšom ústave sa dopustil opakovane porušenia noriem platiacich vo výkone trestu odňatia slobody keď fajčil mimo vyhradený priestor a prechovával výstrojné súčasti nad rámec výstrojnej normy. Uvedené previnenia boli riešené bez uloženia disciplinárneho trestu. Dňa 12.04.2018 bol odsúdenému uložený disciplinárny trest - celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za nezachovanie zásad slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku. Disciplinárne potrestaný bol 1-krát. Disciplinárne odmenený bol 2-krát. Do prednáškovej činnosti realizovanej pedagogickým personálom ústavu zameranej na vzdelávanie a resocializáciu sa odsúdený doposiaľ nezapojil. V čase osobného voľna počúva rozhlasové vysielanie, hráva spoločenské hry, sleduje televízne programy. Do aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti, resp. aktivít organizovaných odsúdenými na ubytovni sa zapája. Evidovaná je jeho účasť na vedomostných kvízoch a turnajoch v spoločenských hrách. Počas úvodného obdobia výkonu trestu sa ako pracovne nezaraďený zapájal do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, ktoré boli zamerané na udržiavanie čistoty a poriadku na

ubytovní. Neskôr bol pracovne zaradený na nestráženom pracovisku s dohľadom R., kde podáva stabilné pracovné výkony. Z pedagogickej dokumentácie je zrejmé, že menovaný si svoje pracovné úlohy plní kvalitne a k spokojnosti nadriadených. Menovaný je rozvedený, je otcom jedného dieťaťa. Počas výkonu trestu odňatia slobody neudržiava sociálny kontakt s jemu blízkymi osobami, rodičia sú nebohí, vzťahy so súrodencami sú dlhodobo narušené. K spáchanej trestnej činnosti zaujíma menej kritický postoj. Vzhľadom k strednému stupňu rizika sociálneho zlyhania vyplývajúceho z opakovanej trestnej činnosti sa resocializačná prognóza javí ako menej priaznivá".

Z bohatej kriminálnej minulosti odsúdeného O. S. je však zrejmé, že relatívne slušné správanie je mu vlastné len pod dozorom vo výkone trestu odňatia slobody. Okolnosť, že v minulosti už bol 8-krát súdne postihnutý, pričom z výkonu trestu odňatia slobody už bol aj podmiennečne prepustený dokumentuje, že odsúdený mimo dozoru a dohľadu orgánov verejnej moci nie je schopný, ani ochotný viesť riadny život a nepáchať trestnú činnosť. Navyiac nemožno opomenúť, že menovaný od augusta 2017 (kedy bol umiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov - 18.8.2017) až do rozhodnutia krajského súdu - do 26. marca 2019 získal len dve disciplinárne odmeny a jedenkrát bol disciplinárne potrestaný (12.4.2018) čo nenasvedčuje jeho nadpriemernej snahe o polepšenie, ktorá je základným predpokladom na pozitívne úvahy o prípadnom podmiennečnom prepustení. K tomu najvyšší súd poznamenáva, že nemožno paušálne dospieť k záveru, že u odsúdených s početnou kriminálnou minulosťou už podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neprichádza do úvahy; treba však uviesť, že druhú materiálnu podmienku na pozitívne rozhodnutie o žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, t. j. že možno očakávať, že odsúdený bude po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody viesť riadny život, je nevyhnutné zo strany odsúdeného dokladovať jeho skutočnou a úprimnou (nie účelovou) snahou o nápravu napríklad i tým, že od začiatku výkonu trestu odňatia slobody svojimi nadpriemernými aktivitami a nadpriemerne pozitívnym správaním preukáže svoje polepšenie, čo sa v predmetnej veci nestalo. Najvyšší súd si v ostatnom osvojil závery krajského súdu a s ohľadom na to považuje napadnuté rozhodnutie za správne a zákonné.

So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd zamietol sťažnosť odsúdeného O. S. ako nedôvodnú postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.